

Laudáció David Andreu tiszteletbeli doktor és professzor cím adományozása alkalmából

David Andreu professzor a nemzetközi szerves kémia, ezen belül a fehérje- és peptidkémia, valamint a proteomika kiemelkedő egyénisége.

A Barcelona-i Egyetemen (University of Barcelona) 1981-ben doktorált, majd 3 évig a New York-i Rockefeller Egyetemen dolgozott a Nobel díjas B. Merrifield laboratóriumában. 2001-ig a Barcelona-i Egyetemen Szerves kémiai tanszékén működött. 2002-ben hívták meg a barcelonai Pompeu Fabra Egyetemre, ahol a „Medicinal and Protein Chemistry” professzora, az Egyetem proteomikai központjának tudományos igazgatója (2002-2008), a peptidszintetikus kutatási részleg vezetője (2001-).

A spanyol Proteomikai Társaság kincstárnoka és a Spanish Society for Therapeutical Chemistry alelnöke. 2002-2010 között a European Peptide Society tudományos ügyekért felelős titkára (Scientific Affairs Officer), 2016 tavaszától pedig következő elnöke („president elect”).

David Andreu tudományos munkásságát a szerves kémia, a biomolekuláris kémia, a gyógyszer- és immunkémia területén fejtette ki az elmúlt 30 évben kísérleti, elsősorban preparatív kémikusként. Első eredményei új, cisztein tartalmú vegyületek előállítására alkalmas szerves kémiai módszerek kidolgozásában érte el. Ezt követően antimikrobiális peptidok kutatása területén ért el jelentős eredményeket, e vegyületek szerkezetének feltárásában, új, antibakteriális analógok, valamint a Mediterrán régióban megjelenő Leishmania parazita fertőzés ellenes kemoterápiás szerek szintézisében. Andreu professzor munkásságának másik kiemelkedő területe, olyan fehérje- és peptid alapú vegyületek létrehozása, amelyek alkalmasak mesterséges vakcinaként illetve diagnosztikumként a száj- és körömfájás, a herpes simplex vírus illetve a HIV-1 vírus ellenes immunitás kialakítására illetve e fertőzések korai kimutatására. Tudományos publikációinak száma >280, 8 szabadalom társszerzője. Több nemzetközi folyóirat szerkesztőbizottságának tagja (pl. Bioconjugate Chemistry, Journal of Peptide Science, International Journal of Research and Therapeutics).

Andreu professzor az Eötvös Loránd Tudományegyetem Szerves kémiai tanszékévé 1990 óta folyamatosan folytat közös és sikeres kutatásokat. Oktatóként és szervező-koordinátorként vesz részt bi- és multilaterális oktatási [pl. TEMPUS, ERASMUS, EU COST Chemistry, magyar-spanyol kormányközi kutatási (TÉT)] programokban.

Kiemelést érdemel, hogy az első magyarországi/az első ELTE részvételével létrehozott (1991-1994), **EU-TEMPUS program**, amelynek kialakításában Andreu professzornak elvülhetetlen érdemei vannak. A három éves TEMPUS ("Techniques in Biomedical Sciences: An Educational Programme") keretében az ELTE Szerves Kémiai Tanszéke, a Nottinghami Egyetem (University of Nottingham) és a Barcelonai Egyetem (University of Barcelona) dolgozott együtt. Tizenegy, IV-V. éves magyar diák tanulhatott összesen 34 hónapot Barcelonában és 8 oktató tartott előadásokat a Barcelonai egyetemen.

Ugyancsak Andreu professzor laboratóriumának közreműködésével és az ELTE témavezetésével valósult meg az a négyéves **EU COST Chemistry** kutatási program 2001 és 2005 között, amely peptid alapú szintetikus antigénekkal foglalkozott. E program keretében további három egyetem laboratóriumaiban (University of Groningen, University of Palermo,

University of Ioannina), a *M. tuberculosis*, illetve a herpesz simplex vírus fertőzés korai kimutatására alkalmas vegyületeket állítottak elő és tanulmányoztak

David Andreu professzor 1995 és 2014 között további nyolc közös, **bilaterális magyar-spanyol** kutatási (TÉT, MTA-CSIC) illetve oktatási (TEMPUS, ERASMUS) program irányításában vett és vesz részt.

1991 és 2014 között Andreu professzor közel 20 alkalommal oktatott vagy tartott tudományos előadást Egyetemünkön. Hat barcelonai diák illetve fiatal oktató dolgozott ELTE laboratóriumában és Andreu professzor több mint huszonnyolc alkalommal fogadott laboratóriumában ELTE vegyész, biológus hallgatókat, PhD hallgatókat, oktatókat.

A közös kutatások eredményeként 1998 és 2014 között 28 közlemény jelent meg nemzetközi folyóiratban vagy könyvfejezetként és >25 előadás hangzott el nemzetközi konferenciákon. A barcelonai közös kutatások eredményei **kilenc** ELTE PhD disszertációban is megjelentek.

Az ELTE Andreu professzor személyében stratégiai partnerre, a közös oktatás és kutatás iránt elkötelezett, európai összefüggésben gondolkodó egyetemi tanárra támaszkodhat.

Mindezekért az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Természettudományi Kar, a Doctor et Professor Honoris Causa címmel fejezi ki elismerését és köszönetét.

Budapest, 2015. május 8.